

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 115
din 08 februarie 2006

Prin cererea înregistrată la Direcția resurse umane și organizare, sub nr.987/DRUO/2006, din data de 25.01.2006, doamna MANEA VIORICA, avocat în cadrul Baroului Vaslui, a formulat contestație împotriva soluției de respingere la testul psihologic susținut la data de 14.01.2006 și plângere împotriva măsurii de a susține test psihologic luată de Direcția resurse umane și organizare, apreciată ca fiind contrară dispozițiilor Legii nr.303/2004, republicată, cât și Hotărârii nr.428 din 04 octombrie 2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Referitor la contestația formulată, doamna MANEA VIORICA a arătat că a susținut al doilea test psihologic la data de 14 ianuarie 2006, cu un conținut mult mai restrâns decât primul, în condițiile în care de la data înștiințării, 05.01.2006, și până la susținerea testului, a studiat mai multe lucrări publicate în domeniul psihologiei, referitor la testele psihologice. Din aceste studii a dedus incertitudinea în legătură cu valoarea acestor teste psihologice, rezultatele acestora nefiind relevante și chiar în unele situații fiind total întâmplătoare, precum și faptul că testul trebuie să cuprindă elemente care să contureze profilul de personalitate pentru domeniul de activitate pe care persoana urmează să îl desfășoare, punctajul obținut putând fi corespunzător pentru un domeniu de activitate, dar invalid pentru un alt domeniu.

Doamna MANEA VIORICA a apreciat că datele testului susținut sunt neadecvate pentru profilul unui magistrat, testul fiind lipsit de valoare și irelevant pentru candidatura depusă, exprimând lipsă de profesionalism din partea psihologului.

Cu privire la condiția impusă de art.14 lit.e) din Legea nr.303/2004, republicată, doamna MANEA VIORICA a precizat că la examenul medical efectuat la data de 21.12.2005 de către medicii specialiști ai Comisie medicale desemnate prin Ordinul comun al Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății, a fost declarată „apt”, atât din punct de vedere medical, cât și psihiatric.

În ceea ce privește plângerea formulată, doamna MANEA VIORICA a invocat faptul că, potrivit Legii nr.303/2004, republicată, obligația susținerii testului psihologic revine, în mod expres, doar candidaților pentru funcțiile de conducere.

De asemenea, a apreciat că testul psihologic este analizat pe baza unor date cumulate pe calculator, iar interpretarea sa este strict personală, învederând aspectul că nu cunoaște dacă doamna psiholog este desemnată prin Ordinul comun al Ministerului Justiției și Ministerului Sănătății, pentru verificarea psihologică.

S-a susținut de către doamna MANEA VIORICA și faptul că Direcția resurse umane și organizare a încălcat și procedura stabilită de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr.428 din 04 octombrie 2005.

Potrivit notei Direcției resurse umane și organizare, doamna MANEA VIORICA, avocat în cadrul Baroului Vaslui, a solicitat numirea în funcția de procuror, în condițiile art.33 alin.(7) din Legea nr.303/2004, republicată.

Testarea psihologică a doamnei MANEA VIORICA a avut loc la data de 10 decembrie 2005, fiind declarată respinsă.

În ședința Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii din data de 05 ianuarie 2006, s-a dispus efectuarea unei noi testări psihologice la data de 14 ianuarie 2006, doamna MANEA VIORICA fiind respinsă, însă, și la această reexaminare.

Prin Hotărârea nr.15 din 25 ianuarie 2006, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a constatat că doamna MANEA VIORICA nu îndeplinește condițiile prevăzute de art.33 alin.(5-8) din Legea nr.303/2004, republicată.

Referitor la contestația formulată de doamna MANEA VIORICA împotriva soluției de respingere la testul psihologic susținut la data de 14 ianuarie 2006, se rețin următoarele:

Testele aplicate în cadrul reexaminării psihologice, identice cu cele aplicate inițial, sunt de ultimă generație, iar valoarea științifică este asigurată de îndeplinirea criteriilor fundamentale de construire a unor astfel de instrumente de evaluare psihologică, în principal de standardele de validitate și fidelitate ridicate atinse experimental (indice Cronbach-Alpha 0,78-0,89 mai mare decât nivelul prag de admisibilitate a fidelității, respectiv 0,65-0,70).

Adaptarea profilului de personalitate la specificul profesional al funcției de magistrat a fost realizată prin aplicarea chestionarului de analiză a postului corespunzător testului, la nivelul mai multor instanțe din sistem (de ex. București, Cluj, Craiova, Iași), ocazie cu care magistrații, în funcție, și-au exprimat punctele de vedere în acest sens.

Doamna avocat MANEA VIORICA își fundamentează contestația pe baza unei singure lucrări de specialitate, aparținând unui autor străin, psihologul german Hurst H. Siewert, care a elaborat chestionare specifice culturii germane, însă s-a observat că testul care conduce la profilul psihologic de care amintește doamna avocat, redat pe scalele „nervozitate, agresivitate, stare depresivă, iritabilitate, stăpânire de sine, extroversie-introversie”:

- are conotații de factură clinică și reflectă cu atât mai puțin specificul profesiei de magistrat;
- oferă informații redundante (agresivitate, iritabilitate, nervozitate vs. stăpânire de sine);
- spre deosebire, textul PXT aplicat surprinde și reacția candidatului în situații de stres accentuat (impulsivitate, agresivitate sau autocontrol ș.a.)
- punctajul obținut la un astfel de test neadaptat pe populație românească și care nu a beneficiat de verificarea criteriilor științifice amintite anterior, nu este comparabil cu cel obținut prin alt instrument;

- Horst H. Siewert exemplifică prin câteva profiluri profesionale (agent de publicitate, comercial, proiectant, funcționar public, liber profesionist etc.) modalitatea diferită de scorare cu ajutorul testului personal. Nu se regăsește o diferențiere între funcția de judecător și cea de procuror. De altfel, nici testul aplicat judecătorilor și procurorilor nu face o diferență între cele două funcții, punctajul nefiind diferențiat între judecător și procuror.

Întrebările cuprinse în testul aplicat se referă la modalitatea de comportare a candidatului în diferite contexte situaționale, iar în ceea ce privește relevanța întrebărilor, cea atribuită de candidat diferă de cea științifică stabilită și verificată de către specialiști în domeniu.

Cu privire la al treilea test, menționat de către doamna MANEA VIORICA, ca fiind eliptic, acesta nu a existat.

Astfel, toți candidații au avut de completat 2 teste:

1. Testul PPI care consta în ordonarea anumitor calificative (grup de 4) în funcție de frecvența/intensitatea regăsirii în conduita personală;
2. Testul PXT care conținea un modul referitor la stilul comportamental cu afirmații tip DA/NU, un altul motivațional (4 variante de răspuns din care trebuia selectată una singură, corespunzătoare preferinței celei mai pregnante a candidatului) și patru referitoare la stilul de gândire (abilitate verbală, raționament verbal, capacitate de adaptare etc.), cuprinzând exerciții cu 4-5 variante de răspuns, unul singur fiind cel corect.

Nu se poate deduce, astfel, la care dintre teste a făcut referire doamna MANEA VIORICA, întrucât trimiterea nu se regăsește în nici una dintre cele 7 situații.

Aprecierea relevanței științifice ține de competențele psihologilor care au avut în vedere, pe de o parte mai multe studii de specialitate, iar pe de altă parte evidențele faptice, când au recurs la construirea și verificarea instrumentelor utilizate în prezent de psihologul din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

Distorsiunea în baza căreia i s-a acordat doamnei avocat calificativul „respins” la prima evaluare psihologică, nu este „mică” și nici nu se referă la „gândire”, ci la consecvența răspunsurilor, la coerența lor.

Testele sunt interpretate, în mod firesc, pe baza etalonului stabilit pe judecători și procurori, în funcție de chestionarul de analiză a postului aplicat anterior și prin coroborare cu exigențele profilului magistratului sintetizate de grupul de lucru G prin concentrarea opiniilor magistraților din sistemul judiciar românesc, precum și ale unor specialiști externi.

Cu privire la condiția impusă de art.14 alin.(2) lit.e) din Legea nr.303/2004, republicată, calificativul de „apt”, din punct de vedere medical, include, pe de o parte, domeniul psihiatric, iar pe de altă parte, nu cuprinde domeniul psihologic.

Din alt punct de vedere, calificativul respectiv se acordă „ în momentul examinării” și se face o diagnoză, dar nu și o prognoză, fapt posibil la nivel psihologic.

Referitor la plângerea formulată de doamna MANEA VIORICA împotriva măsurii de a susține test psihologic, luată de Direcția resurse umane și organizare, se rețin următoarele:

Potrivit dispozițiilor art.33 alin.(10) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, pentru a fi numite în funcția de judecător sau procuror, persoanele prevăzute la alin.(5), (7) și (8) din textul de lege menționat, care au

îndeplinit funcția de judecător sau procuror ori de magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție cel puțin 10 ani și care și-au încetat activitatea din motive neimputabile, precum și avocații cu o vechime în profesie de cel puțin 10 ani, trebuie să îndeplinească și condițiile prevăzute de art.14 alin.(2) din lege.

Printre condițiile cerute de art.14 alin.(2) din Legea nr.303/2004, republicată, este și aceea că persoana care se înscrie la concurs să fie „aptă, din punct de vedere medical și psihologic, pentru exercitarea funcției”. De asemenea, potrivit aceluiași dispoziții ale art.14 alin.(2) lit.e), „comisia medicală se numește prin ordin comun al ministrului justiției și al ministrului sănătății”.

În cuprinsul textului de lege menționat se face, astfel, diferențiere între condiția de a fi apt, din punct de vedere medical și, respectiv, din punct de vedere psihologic, motiv pentru care comisia medicală la care se referă ultima parte a textului vizează doar examinarea medicală, nu și pe cea psihologică. Astfel, nici psihologul care efectuează testarea psihologică nu face parte din comisia medicală menționată.

În ceea ce privește dispozițiile cuprinse în Hotărârea nr.428 din 04 octombrie 2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a fost aprobată procedura de soluționare a cererilor de numire ca judecător sau procuror, în condițiile art.33 alin.(5), (7) și (8) din Legea nr.303/2004, republicată, se constată că, printre etapele stabilite, este și aceea a programării tuturor solicitanților care îndeplinesc condițiile dispozițiilor legale menționate, pentru efectuarea verificării medicale și psihologice. Totodată, se prevede și faptul că vor fi suportate de către solicitanți costurile verificării efectuate de Comisia prevăzută de art.14 alin.(2) lit.e) din Legea nr.303/2004, republicată („comisia medicală” numită prin ordin comun al ministrului justiției și al ministrului sănătății”), or, testarea psihologică a solicitanților nu este suportată de către aceștia.

De asemenea, împrejurarea că, în cuprinsul aceleiași hotărâri, s-a menționat, pentru etapa imediat următoare celei anterior arătate, „susținerea interviului, în fața secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, de către solicitanții declarați apt din punct de vedere „medical”, fără a se mai trece „și psihologic”, nu poate fi interpretată în sensul eliminării verificării psihologice. Astfel, nu prezintă relevanță, sub aspectul obligativității efectuării acestei verificări, omisiunea materială strecurată în partea finală a procedurii menționate, în condițiile în care este, expres, prevăzută în cadrul acesteia, etapa verificării psihologice, distinct de cea medicală, în raport de prevederile exprese ale art.33 alin.(10) cu referire la art.14 alin.(2) lit.e) din Legea nr.303/2004, republicată.

De altfel, dispozițiile art.14 ind.4 alin.(2) și (3) și art.14 ind.5 alin.(1) din Cap.IV ind.1 - „Procedura de numire în funcția de judecător sau procuror fără concurs”, potrivit modificărilor aduse Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură, prin Hotărârea nr.491 din 19 octombrie 2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, prevăd faptul că acei candidați care se bucură de o bună reputație sunt programați pentru a se prezenta la vizita medicală și la testarea psihologică, rezultatul acestora fiind transmis Direcției resurse umane și organizare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, care întocmește propunerile pentru numirea în posturile de judecător sau procuror și le înaintează secției corespunzătoare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii. În vederea numirii în funcția de judecător sau procuror, candidații apti din punct de vedere medical și psihologic pentru exercitarea

funcției și care se bucură de o bună reputație vor susține un interviu în fața secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii.

Se constată, astfel, că testarea (verificarea) psihologică este prevăzută expres nu numai în cazul numirii judecătorilor și procurorilor în funcțiile de conducere, potrivit art.48 alin.(4) din Legea nr.303/2004, republicată, ci și pentru numirea, fără concurs, în funcția de judecător sau procuror, în condițiile art.33 alin.(5), (7) și (8) din Legea nr.303/2004, republicată, declararea ca „admis” la această testare constituind o condiție de numire în funcție.

Sub un ultim aspect, trebuie menționat și faptul că dispozițiile Legii nr.303/2004, republicată și ale Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură, aprobat prin Hotărârea nr.321 din 24 august 2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, cu modificările aduse prin Hotărârea nr.491 din 19 octombrie 2005, nu prevăd posibilitatea formulării contestației împotriva soluției de respingere la testul psihologic și nici a plângerii împotriva „măsurii” de a susține test psihologic.

Față de cele expuse, având în vedere dispozițiile art.33 alin. (5), (7), (8), (10), art. 14 alin. (2) din Legea nr.303/2004, republicată, și prevederile Regulamentului privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.321 din 24 august 2005, cu modificările aduse prin Hotărârea nr.491 din 19 octombrie 2005,

În temeiul art.36 alin.(1) lit.j) din Legea nr.317/2004, republicată,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII **H O T Ă R Ă Ș T E**

Art.1 - Respinge contestația împotriva soluției de respingere la testul psihologic susținut la data de 14 ianuarie 2006 formulată de către doamna MANEA VIORICA, avocat în cadrul Baroului Vaslui, candidat pentru numirea în funcția de procuror în condițiile art.33 alin.(5-8) din Legea nr.303/2004, republicată.

Art.2 - Respinge plângerea împotriva măsurii de a susține test psihologic formulată de către doamna MANEA VIORICA, avocat în cadrul Baroului Vaslui, candidat pentru numirea în funcția de procuror în condițiile art.33 alin.(5-8) din Legea nr.303/2004, republicată.

Art.3 - Prezenta hotărâre se comunică Direcției resurse umane și organizare.

Data în București, la data de 08 februarie 2006

PREȘEDINTE,
Judecător Iulian Gilcă

